

Nacionalne konsultacije s novinarima o inicijativi REKOM

**Fruška Gora, Srbija
11.oktobar 2008.**

Konsultacije su organizovali Impunity Watch i Nezavisno društvo novinara Vojvodine, a prisustvovalo im je 24 novinara iz cele zemlje. U okviru uvodnog dela predstavljen je Izveštaj o uzorcima nekažnjivosti *Impunity Watch*. Uvodna izlaganja o Inicijativi REKOM dali su Dinko Gruhonjić (Nezavisno društvo novinara Vojvodine, Vojvodina, Srbija), Nataša Kandić (Fond za humanitarno pravo, Srbija) i Marijana Toma (*Impunity Watch*, Srbija).

Novinari podržavaju inicijativu za osnivanje REKOM.

Naša redakcija podržava ovu inicijativu. (Gizella Stanyo Tot, Magjar Szo, Srbija, Nacionalne konsultacije sa novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Zar nije dovoljno, dovoljan, kako da kažem podatak, odnosno zar nije dovoljna činjenica kao razlog za osnivanje te komisije ili bilo koje koalicije činjenica da su sa mape nestala mnoga sela, mesta, zbrisane porodice, da se ne zna šta je bilo s tim ljudima, a to mora da se zna. (Ivana Jovanović, novinska agencija Beta, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Postoji potreba da se na regionalnom nivou utvrdi minimum činjenica koje niko neće moći da osporava.

Suočeni sa tim da svako društvo ima svoju istinu, mi smo počeli da razmišljamo kako doći do te situacije na regionalnom nivou da svi prihvataju minimum utvrđenih činjenica, koje ne mogu da budu osporene i na taj način da formiramo zvanični, merodavan, tačan, objektivni zapis koji će pomoći da se udžbenici pišu na jedan drugačiji način, znači daleko od nekog političkog pristupa, a na osnovu činjenica. (Nataša Kandić, Fond za humanitarno pravo, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Podržavam formiranje Komisije za utvrđivanje činjenica jer je to jedini siguran institucionalni oblik koji nam može pružiti relevantne podatke. Bez toga krenuti u neku priču prilično je riskantno za medije. Znači potrebno je jedno mesto, a to je ta Komisija koja će biti izvor sigurnih podataka na osnovu kojih mediji mogu da istražuju. (Jelena Perković, Rusko slovo, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

REKOM treba da se bavi uzrocima rata.

Bojim se da bez uzroka nema posledica, a bez činjenica ni u jednom ni u drugom nema pune istine, da će ceo posao biti uzaludan. (Boro Lazukić, TV Panonija, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Za medije REKOM je tema ako postane događaj.

Nama kao ljudima iz medija je poznato da moramo da vodimo računa na koji način to može da postane događaj. Dakle REKOM, kako REKOM učiniti događajem, kako REKOM učiniti veću. (Dinko Gruhonjić, Nezavisno društvo novinara Vojvodine, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Javni servisi imaju obavezu da izveštavaju o inicijativi REKOM ali važni su i lokalni mediji.

Javni servis ima određenu obavezu zato što mi plaćamo pretplatu i najodgovorniji je za tu vrstu tumačenja. Privatni mediji nemaju ama baš nikakvu obavezu da pričaju o ratnim zločinima. (Aleksandar Trifunović, Medijski projekat Buka, BiH, Nacionalne konsultacije sa novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Ja ne bih zaboravila ni lokalne medije, ovde su manje više govorili o najmoćnijim medijima. (Larisa Inić, Radio Subotica, Srbija, Nacionalne konsultacije sa novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Kada sam odreagovao na ideju da javni servisi budu ti koji će dobrim delom nositi ovu priču, nisam bio protiv ideje nego naprosto u strahu od one konstatacije na samom početku da ceo ovaj posao moramo krenuti bez ikakve podrške i logistike države, a izvinjavam se, javni servisi su još uvek deo državne nomenklature, da ne kažem više političke i partijske. Dakle tu je negde moj strah od javnog servisa. (Boro Lazukić, TV Panonija, Srbija, Nacionalne konsultacije sa novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008)

Nacionalna suđenja za ratne zločine treba da su javna.

Ne vidim zašto nemamo javna, otvorena suđenja za ratne zločine i za organizovani kriminal. Tužilac Vukčević je rekao da nema ništa protiv toga, čak zalaže se za to da suđenja budu javna. Siniša Važić, predsednik Okružnog suda u Beogradu, na onoliko seminara i skupova je rekao „nema nikakve prepreke da ta suđenja budu javna“. Hajde da vidimo onda ko je prepreka. Ako neko smatra da treba da sudi daleko od očiju javnosti, onda on nije sudija koji je dorastao tom zadatku. Stavimo neke druge ljude koji će stajati iza onoga što rade i omogućiti novinarima da dobro odrade svoj posao (...) javnost Srbije da vidi ko su ti ljudi zbog kojih mi ne možemo direktno da prenesemo njihovu živu reč sa suđenja, koji se i dalje plasiraju kroz neke druge pobočne medije kao heroji. (Gordana Petrović, Radio televizija Srbije- RTS, Nacionalne konsultacije s novinarima, Vojvodina, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008)

Poricanje svojih zločina je metod na koji mediji izveštavaju o ratnim zločinima.

Kad počnete da istražujete na koji način mediji percipiraju te ratne zločine videćete u suštini da uglavnom pričamo o zločinima koji su činjeni nama, a vrlo malo o onim zločinima koje smo činili mi i znači nemate onog Brehtovskog neka svako priča o svojoj sramoti. Naprotiv, i dalje je poricanje glavni metod, da tako kažem medijskog rada. (Aleksandar Trifunović, Medijski projekat Buka, BiH, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Sačiniti mapu ratnih zločina kao podsetnik za novinare.

Pripremiti planer, recimo za 2000. godinu gde bi umesto značajnih praznika bili ti najbitniji datumi koji su vezani za ratne zločine i da se to podeli novinarima kao neka vrsta podsetnika. (Larisa Inić, Radio Subotica, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)

Članovi Komisije moraju da imaju ugled u javnosti, i među njima treba da bude predstavnika vlasti.

Ta komisija ...imaće neku svoju težinu za medije samo ukoliko u tom telu budu ljudi koji predstavljaju i koji su značajni za javnost, koji imaju neku težinu, da li svojim funkcijama ili svojom ličnošću, svojim integritetom, svojom karijerom, uopšte nije bitno da li su to neki umetnici ili su vladini, vladin sektor ili ne znam, političari, ovi, oni, ali svakako smatram da u toj komisiji treba da sede i jedni i drugi i mislim bez obzira na struku ali predstavnici vlasti bez sumnje. (Ivana Jovanović, novinska agencija Beta, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008)

Pozitivne priče treba uključiti u javna slušanja i učiniti ih dostupnim medijima.

Srđan Aleksić u Novom Sadu ne bi bio vest da nije Građanska Vojvodina pokrenula akciju da se jedna ulica nazove po njemu i tada je tadašnja vlast zabranila to i čitava priča je krenula dalje. Potrebna je neka inicijativa, nešto što se konkretno dešava (...) Pomenuli ste da su bile pozitivne priče. Novinari nisu pisali o tome ali dajte novinarima mogućnost, makar jednom, drugom, trećem, dajte mogućnost da imaju mogućnost kontakta sa nekim ljudima. (Smiljana Milinkov, Radio 021, Srbija, Nacionalne konsultacije s novinarima, Fruška Gora, Srbija, 11.oktobar 2008.)